

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

70. ÅRGANG

12. JULI 1958

A V I N N H O L D E T :

FRA AMERIKANSK TIL ARMENSK - ST. JOHANNES OG
KRISTUS - BLIKK PÅ TIDEN - ANDRE BJERKE OG
DRAGEN - FRANKRIKES PETER EREMITT - OLSOK-
MESSEN 29. JULI - OLAVSBILDE - EN PREKEN PÅ KON-
GENS SIGNINGSDAG - NOTISER - NYTT FRA UTLANDET

NESTE NUMMER KOMMER 9. AUGUST 1958.

NR
14

To Italia-reiser

under katolsk ledelse.

BEGGE 31. AUGUST—16. SEPTEMBER

I. København — Roma — Assisi — K.hvn. D.kr. 720.

Leder: Pater Gommans, Hørsholm.

II. København — Firenze — Assisi — K.hvn. D.kr. 670.

Leder: Pastor d'Auchamp, Aakirkeby.

Prisen innbefatter for begge grupper: Togreise i ligge- ell. sovevogn, kost (unntatt i toget) og losji. — Om ønskelig kan man bo for seg selv i Roma og Firenze.

Forespørsler og påmelding til:

Pastor Paul d'Auchamp, Aakirkeby, Danmark. (Tlf. Aakb. 462.)

Hva koster en ulykkesforsikring?

Spør oss, vi hjelper Dem med
alle opplysninger

Gulli & Rokk

ASSURANCE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00

OSLO

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josephs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Bergen
St. Elisabethsøstrenes	
Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	} Lillestrøm
Marias Minde	
St. Franciskussøstre-	
nes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	} Trondheim
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst., Hammerfest	
St. Theresia kirke, Hønefoss	
St. Franciskus Hosp., Hønefoss	
St. Magnus Kirke	} Trondheim
St. Magnus presteg.	
St. Olavs Kirke,	} Trondheim
Bispegården	

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

HJERTELIG TAKK

for all deltagelse ved vår tante
ANNA BONNEVIE's
sykdom og bortgang.

Mosse og Knut Heyerdahl-Larsen.

Henny Mjelve.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 13. JULI, 7. s. etter Pinse:
Ep. Rom. 6, 19—23. Ev. Matt. 7, 15—
21. Mandag: Bonaventura, bisk., bekj.,
kirkelærer. Tirsdag: Henrik, keiser, bekj.
Onsdag: Vår Frue av Karmelberget.
Torsdag: Alexius, bekj. Fredag: Camil-
lus, bekj. Lørdag: Vincent av Paul, bekj.

SØNDAG 20. JULI, 8. s. etter Pinse:
Ep. Rom. 8, 12—17. Ev. Luk. 16, 1—
19. Mandag: Ferialdag. Tirsdag: Maria
Magdalena den botferdige. Onsdag:
Apollinaris, bisk., mart. Torsdag: Feri-
aldag. Fredag: Jakob, ap. Lørdag: Anna,
Jomfruens mor.

SØNDAG 27. JULI. Feiring av Olsok:
Ep. Visd. 10, 10—14. Ev. Matt. 16,
24—27. Mandag: Nazarius og Celsus,
martyrer; Viktor I, pave, mart. og Inno-
cens I, pave, bekj. Tirsdag: Olav, konge
og martyr, Norges nasjonalhelgen. On-
sdag: Ferialdag. Torsdag: Ignatius, bekj.
Fredag: Ap. Peter i lenger. Lørdag:
Alfons, bisk., bekj. kirkelærer.

SØNDAG 3. AUGUST, 10 s. etter Pinse:
Ep. I. Kor. 12, 2—11. Ev. Luk. 18,
9—14. St. Stefan minnes. Mandag:
Dominikus, bekj. Tirsdag: Maria av
sneen. Onsdag: St. Olav domkirkes vig-
selsfest. Torsdag: Herrens forklaring
(gårsdagens fest). —Cajetan, bekj.,
minnes. Fredag: Cyriacus, Largus og
Smaragdus, mart. Lørdag: Vigilien til
St. Laurentius, mart., eller: Johannes
Maria Vianney, bekj.

SØNDAG 10. AUGUST, 11. s. etter Pinse:
Ep. I. Kor. 15, 1—10. Ev. Mark. 7,
31—37.

Søndag 27. juli tilfaller kollekten i alle
kirker og off. kapeller i Oslo Katolske
Bispedømme ST. OLAVS FORBUND.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høy- messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvards kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00 9.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelsngt. 1, tlf. 832019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225 («Stella Maris»: ring Mandal 1145)	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, (Vedr. Eiksmarka ring Oslo 53 77 35)	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 849028 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45

TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:

TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.00	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30

DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:

TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegd. tlf. 3604	8.15 6.20	10.30 —
St. Elisabeth hospital, Mellomsveien 15, tlf. 63	—	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

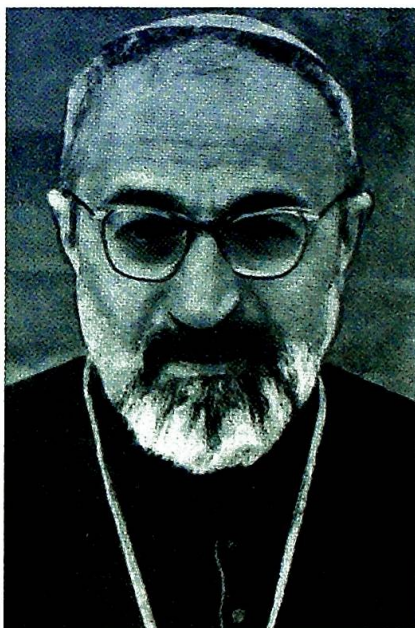
Annonser: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

FRA AMERIKANSK TIL ARMENSK

I mars måned presenterte vi for våre lesere den amerikanske kardinal, Samuel Alphons Stritch, erkebiskop av Chicago, som i begynnelsen av måneden var blitt utnevnt til pro-prefekt for Kongregasjonen for troens utbredelse i Roma (Congregatio de Propaganda Fide). Den over 85 årige kardinal Pietro Fumasoni-Biondi, som i de siste 25 år har ledet kongregasjonen, hadde p.g.a. sterkt svekket syn bedt om avløsning, selv om han fremdeles nominelt skulle bli stående som prefekt.

Som vi skrev den gangen er Propaganda-kongregasjonen — som den jevnlig kalles — en av de viktigste innen Kirkens «departementer». Ved siden av Konsistorial-kongregasjonen har den rett til å utnevne biskoper i de områder som er underlagt dens jurisdiksjon, hvilket vil si alle de som *de jure* står som misjonsområder. Til disse hører ennå de nordiske land, da et fullt utbygget hierarki med eget erkebispesete som kjent ikke er etablert i Norden. Tatt i betraktning den utstrakte kompetanse som både geografisk og juridisk tilkommer Propaganda-kongregasjonen, er det — som vi skrev — ikke uten grunn at dens kardinal-prefekt populært blir kalt «den røde pave».

Den nyutnevnte amerikanske pro-prefekt kom imidlertid til Roma som en syk mann. Det bar direkte fra flyplassen til sykehuset, der han døde i begynnelsen av juni i sitt 71. år. En tragisk situasjon for Den hellige stol. Pavens motiv for valget av kardinal

Kardinal Gregor Peter XV Agagianian
ny pro-prefekt for Kongregasjonen for
troens utbredelse.

Stritch var uten tvil å ville gi den romerske Kurie en bredere universell basis, og det skulle nok ikke by på noen vanskeligheter å finne en habil etterfølger til erkebispestolen i Chicago. Derimot trengtes til pro-prefektstillingen ved Propaganda Fide en personlighet med en utpreget sans for det universelle, og da helst med noe av romerens faste grep på administrasjonen av universal-tanken.

Kardinal Stritch hadde god romersk skole bak seg. Ki så henseende — hvilken annen ikke-italiensk kardinal ville nå Pavens øyne falle på? Eller ville det være like godt med en ommøblering innen rekken av de italinske kardinaler, med en kompakt italiensk toppledelse av Kirkens gevaltige misjonssektor til følge? Eller siden en slik løsning synes utviklingsstridig, hvorfor ikke kreere en ny kardinal siden den gjeldende kurie-ordning forutsetter kardinals verdighet hos utøvende ledere av de romerske Kongregasjoner? Eller stiler Pius XII bevisst hen mot å innskrenke kardinalverdigheten alene til disse og la de residerende erkebiskoper med samt kuriekardinalene erstatte det hittidige kardinalkollegium? Hans forgjenger, Pius XI, skal ha vært alvorlig inne på samme tanken, som har det gode for seg at Verdenskirken derved tydeligere og effektivere ville komme til syne i sin øverste rådsforsamling. Med kardinal Stritch's død står 15 plasser tomme i dagens kardinalkollegium. Fulltallig ville det talt 70. Ingen nye kardinaler er blitt kreert siden januar 1953. Så det er ikke så underlig at spørsmål som ovenstående atter reiser seg, — men likevel forblir rene gjetninger så lenge Pavens munn synes å være lukket med syv ganger syv segl. Og godt og vel er det! For den Hellige Ånd, som er med og styrer Kirken og opplyser dens øverste jordiske hyrde, trenger våre opinionsyrtringer like lite som den lar seg forstyrre av våre allehånde spekulasjoner!

Når det gjelder pro-prefektstillingen ved Propaganda Fide, så er løsningen imidlertid et faktum, og vi skal ikke forsøke å passe den inn i et tenkt hierarkisk fremtidsmonster av noen art. Den 18. juni falt Pave Pius XII.s utnevne på Hans Eminense kardinal Gregor Peter XV Agagianian, patriark av Armensk Cilicia.

Kardinal Agagianian ble født 18. september 1895 i det kaukasiske Georgia ved den tyrkiske grense, ikke langt fra stedet hvor Stalin ble født. Allerede som barn viste han å være i besittelse av en helt fremragende begavelse, og 11 år gammel ble han sendt til Roma med det faste forsett å bli prest. Han fortsatte her sin skolegang, gjennomgikk gymnaset med lysende eksamener og ble i yngste laget antatt som student ved det pavelige Collegio Urbano, som ledes av Propaganda-kongregasjonen. Med særlig tillatelse fikk han motta presteavgisen bare 22 år gammel, og ikke lenge etter var han i virksomhet i Tiflis i Georgia, to år etter bolsjevik-revolusjonen. Det var her han en dag ble forestilt for en eldre familiemor, som med en viss stolthet fortalte at hun også hadde en sønn som hadde studert til prest. Sønnens navn var Joseph Vissarionovich Dzhughashvili — bedre kjent som Stalin. Senere frasagn om at den unge Agagianian også hadde studert sammen med Stalin ved det ortodokse seminar i Tiflis, er nå avkreftet av kardinalen selv. Det teologiske seminar i Tiflis der Agagianian

St. Johannes og Kristus

Av Karl Adam

Den hellige Johannes, apostelen og evangelisten, tilbrakte sin ungdom i de fredelige egnene rundt Genesaretsjøen. Det var her den første gnist fra Gud falt ned i hans sjel da han hørte Johannes døperen preke. Og denne gnisten ble til en hellig flamme da den lovede Messias selv kom. Mer enn noen annen så han dypt inn i Gudmenneskets indre liv. Han hørte ord så vakre, så dype og milde at hans tunge ikke var i stand til å gjengi dem, og han måtte begynne om igjen for å få tak i alle nyansene. Ingen av de andre apostlene eller evangelistene kunne følge Vår Herres åndelige liv med slik følsomhet og hengivelse, eller beskrive det med så stor innlevelse som Johannes. Den er så taktfull og dyptloddende at vi fristes til å tro at en alminnelig fisker fra Genesaretsjøen umulig kan ha skrevet så ut søkt fint. Og likevel er Johannesevangeliets Kristus-utsagn også referert av Matteus og Lukas, noe som beviser at den sanne Jesus, de stille timers Jesus, virkelig talte slik som Johannes beretter. Ønsker vi altså å vite hvordan Jesus talte, ikke som offentlig forkynner på veier eller ved strandbredder, men som venn blant venner, må vi vende oss til Johannes. Han har i den grad gjort Jesu uttrykksmåte til sin egen at hans egen stil går opp i Jesu stil, og når

Den hellige Johannes hviler sitt hode på Mesterens bryst.
— Detalj av italiensk maleri fra 13. årh.

man leser hans evangelium, er det enkelte steder vanskelig å vite om det er Jesus selv som taler, eller denne disippel han særlig elsket. Og fordi Johannes, forberedt som han var av Døperen, i Jesus fant det høyeste gode mens han enda var en ung mann, forekom alt annet ham ubetydelig, ja endog ynkværdig. Hans evangelium er fullt av skarpe kontraster mellom hva hans Mester bekreftet og hva han fornektet. Himmel og jord, Gud og djevelen, lys og mørke, det er de to verdener som alle avgjørelser ligger mellom. Johannes kjenner ikke til noen

studerte har ingen tilknytning til det seminar som den unge Stalin ble utvist fra.

I 1921 ble Agagianian kalt tilbake til Roma som professor i kosmologi og senere dogmatikk ved Collegio Urbano, samtidig som han var vise-rektor og senere rektor for Det armenske kollegium der. I hele 15 år bekledte han disse stillinger, og utvidet bl.a. i disse årene sine eminente sprogkunnskaper, som omfatter foruten morsmålet armensk også flytende russisk, fransk og italiensk, og videre engelsk, tysk, spansk, latin, klassisk gresk og hebraisk. Han forstår dessuten arabisk, men taler det ikke.

Sommeren 1935 mottok han bispevigselen og ble sendt som Apostolisk Visitator til Syria, og i november 1937 ble han valgt til armensk patriark under navnet Gregorius Petrus XV. Synoden i armensk Cilia har nemlig valgt på patriarken samtidig som de over 200 000 katolikker der er forenet med Roma. Det er betegnende at synoden enstemmig allerede i første avstemning samlet seg om den 42 år gamle biskopen. Den holdtes i Beirut, som siden har vært patriarkens residensby. I februar 1946 ble Agagianian kreert til kardinal, og var med sine 50 år den yngste i kardinalkollegiet.

Like etter at Pave Pius XII hadde utnevnt kardinal Agagianian til utøvende leder av Propaganda-kongregasjonen, kom meldingen om at han også skulle ha sete i Det hellige officium, som regnes for å være den avgjørt viktigste av Kuriens tolv kongregasjoner. Her kommer kardinal Agagianians førstehåndskjennskap til sovjetrussiske forhold og spesialkunnskaper om alt som angår og rører seg i Den nære orient til sin særlige rett i Kirkens bestrebelser på å nærme seg problemene på realistisk basis.

Den som en gang har sett kardinal Agagianian, vil alltid huske ham: en vakker skikkelse som i sitt orientalske skjeggprydede ansikt utstråler et velgjørende lys av godhet, sjarm og intelligens. Også vi norske katolikker vil gi uttrykk for vår glede over hans utnevnelse: han er i gavnet idag vår fremste overordnede i Roma under Paven. Og det er behagelig å vite at vår eldede, ærverdige prefekt, kardinal Pietro Fumasoni-Biondi, nå kan se sine funksjoner overtatt av en som han selv med slik grunn har vært stolt av: Gregor Peter XV Agagianian — vel en av de markanteste begavelser som i Collegio Urbanos over trehundreårige historie er blitt innregistrert blant «Le glorie della famiglia».

I.H.K.

middelvei eller overgang. Det som ikke er av Jesus, er av Djevelen og hans verden.

Johannes er også omhyggelig med å fremstille og belyse Kristi menneskelighet. «Jeg skriver om det som var fra begynnelsen, det vi har hørt og sett med våre øyne, det vi har betraktet og tatt på med våre hender: om Livets Ord.» Hans pasjon går innover, med beskuelsen rettet mot et stort og hellig bilde dypt inne i hans sjel. Og han blir aldri trett av å lete frem det beste for å kunne gi et fullgodt uttrykk for den skjønnhet han har sett. Hans ild er rolig, klar og mild.

Johannesevangeliets motiver

Da Johannes skrev sitt evangelium, var han ikke lenger i sin beste alder, men en gammel mann som var kommet på avstand fra mennesker og fra dagens strid. Han er fylt med det evige, tidløse innhold i det kristne budskap, og slik har alle personer og begivenheter i hans evangelium fått evighetens preg; de er som et vindu vendt mot evigheten. Hans Kristus er alltid den samme tidløse i sin foruttilværelse, sin historiske manifestasjon, sin ettertilværelse. Menneskesønnen er «i Faderens bryst» også mens han virker her på jorden. Guds engler svever om ham endog i Galilea og Jerusalem. Til forskjell fra Paulus, ser ikke Johannes på Jesu menneskelige natur som noe motsatt eller fremmed likeoverfor hans guddommelighet. Han betrakter den ikke som en ydmykelse, men som et gjenskinn og en åpenbaring av det guddommelige; Kristi guddommelige glorie lyser gjennom hans menneskelighet. Der finnes ingen dualisme i bildet av Kristus. Paulus hadde bare syn for den guddommelige Kristus, for ham sto Kristi menneskelighet som en krass motsetning til hans guddommelige natur.

Johannes hadde syn — og kjærlighet — også for hans menneskelighet. For ham ble den symbolet på Kristi guddom. Ikke bare Kristi menneskelige natur, men også hans virke og lidelse ble for Johannes en gjenspeiling av det guddommelige. Ja, Johannes ser guddommen nettopp i denne menneskelige aktivitet. Miraklene er ikke så meget Messias' underbare gjerninger bestemt til å få mennesker til å tro, som selve utstrålingen fra hans guddom — dens «tegn». Hans første «tegn» finner ifølge Johannes, sted i Galilea. Miraklene er løserevet fra deres konkrete, historiske omstendigheter, og fremstillet i deres vesentlige betydning. Således peker Herrens mangfoldiggjøring av brødene hen på himmelens brød, hans oppvekking av Lazarus på de døde oppstandelse, hans helbredelse av den blinde på verdens lys.

Selv om Johannes har individualisert de enkelte typer, så har han mer oppfattet dem som personifiserte symboler på evige krefter enn som individer. Til forskjell fra de synoptiske evangelier,* gir ikke Johannes i sin beretning om Jesu lidelse og død en fremstilling av den uskyldiges pinsler og henrettelse, men viser Kristi triumferende seier over døden — den Kristus som sa, «Det er fullbrakt». Han skriver ikke om Jesus i kamp, men om Jesus i seier, den triumferende Kristus. Den ytterste dags fremtids-

håp eller frykt forsvinner. «Guds herlighet» er allerede i Kristus. «Vi har sett hans herlighet.» I stedet for åpenbaringens tale om hans annet komme i de synoptiske evangelier, gir Johannes oss Jesu avskjedsord hvor han taler om nåtiden. I stedet for scenen i Getsemane, gir han oss Kristi yppersteprestelige bønn. Mens Paulus håpet å eie Kristus i fremtiden, hadde Johannes allerede grepet ham, og det var grunnlaget for hans håp.

På samme måte finner vi hos Johannes heller ikke noe spor av de levende bilder og lignelser i de synoptiske beretninger; alt som er tidsbestemt, jordisk og historisk forsvinner. Jesus, vårt liv, vårt himmelske brød, verdens lys, vinen, den gode Hyrde — det er motivene i Johannesevangeliet. Alt i Vår Herres liv er oppfattet i selve dets vesen og illuminert med evighetens lys. Et konsentrat av dette finner vi i bekjennelsen: «Og Ordet er blitt kjød og har bodd iblant oss, og vi har sett hans herlighet, en herlighet som den enbårne har fra Faderen, full av nåde og sannhet.»

St. Johannes' kristologi

Kristus er, som Logos, Guds ord utsendt i verden; han er Gud som åpenbarer seg selv. Denne åpenbaring av Gud ble uttrykt på den mest fullkomne måte ved at Kristus ble menneske. Kristi menneskenatur er det punkt hvor Faderen kommuniserer med menneskeheten gjennom sin Sønn. Kristi menneskelighet er så forbundet med Guddommen og så hyllet inn i den at guddommelighet og menneskelighet i Kristus kan skjernes, men aldri skilles fra hverandre. Når Johannes taler om Logos, tenker han på den inkarnerte — den som er blitt kjød — som han har sett med sine egne øyne og berørt med sine hender. For ham er der en så nær sammenslutning av Kristi guddom og menneskelighet som overhodet mulig.

Jesu hele jordiske virksomhet er således for Johannes badet i et guddommelig lys. Endog Herrens jordiske liv utstråler hans majestet. Det er grunnen til at han har en så stor kjærlighet til Herrens menneskelighet. Han blir aldri trett av å beskue hans jordiske bilde: Ordet som ble kjød.

Det er dette han vil vitne om i sitt evangelium. Etter å ha talt i prologen om denne Logos' tidligere tilværelsesform og inkarnasjon i verden, bruker han alle sprogets ressurser for å få utviklet dette tema. På jødisk dialekt betyr ordet «kjød» mennesket i dets ufullkommenhet og skrøpelighet. Johannes velger dette uttrykk for å gjøre lignelsen sterkere: Logos, som fra begynnelsen var med Gud, og var livet på jorden og menneskenes lys, er blitt kjød, det absolutte motsatte av alt guddommelig. Evangelisten befatter seg med nettopp denne kontrasten. For den gnostiske lære som tar sitt utgangspunkt i den platoniske og hellenistiske tankes dualisme, var blitt frastøtt av Jesu kjød, og hadde oppfattet en lære om at hans legeme var en blott og bar ytre tilsynekomst. Og det er hvorfor Johannes fremhever dette i sitt evangelium: Logos ble virkelig kjød. Og han lager en variasjon ved å tilføye «og han bodde iblant oss»; på gresk er ordlyden «og han satte sitt telt opp blant oss».

Det er hans store glede å peke på utstrålingen av denne guddommelige herlighet i Jesu jordiske liv.

* Synoptiske evangelier kalles de tre andre evangelier av Matteus, Markus og Lukas, fordi de i fremstillingsmåte og innhold står meget nær hverandre.

BLIKK på TIDEN

SKARP REAKSJON — TAKKI

■ Forleden ble en ung og vidløftig mann fremstilt i byretten for en serie småbedragerier. Under saksbehandlingen kom det, ifølge «Aftenposten» (aftennr. 24. juni), blant annet frem

«opplysninger som har betydning for politiets etterforskning mot endel Osloleger, som lenge har vært mistenkt for misbruk av retten til å utstede resepter på narkotika. Den unge mannen, som er narkoman, hadde av en bestemt lege til stadighet fått resept på morfinpreparater, og dette ble bekreftet av et par politifolk som var vidner i saken. Tiltaltes far forklarte også i retten at hans sønn helt siden 1952 hadde vært henfallen til narkotika, og det lot til at han av visse leger kunne få alt hva han ønsket av giften. Faren antydte også at legene hadde beriket seg på guttens tilbøyelighet.»

Det er ellers kjent at Oslopolitiet, under politiadjutant Haakon Faanes' særlige ledelse, i lengre tid har drevet etterforskning mot de legene det her siktes til.

Nå er det ingen grunn til å trekke slutninger før politiet selv reiser sin åpenbart godt forberedte sak. Men det må være både tillatt og betimelig å fastslå, at dersom de nevnte beskyldningene blir bekreftet, da krever både den alminnelige rettsfølelse og innlysende generalpreventive hensyn at der reageres meget skarpt, både fra myndighetenes og legeorganisasjonenes side. Ganske særlig gjelder selvfølgelig dette dersom det farlige reseptmisbruket åpenbart sikter på legens fortjeneste, og ikke — for eksempel — er uttrykk for en misforstått, men velment avvennings-terapi. Står nettopp profitbegjæret i forgrunnen, da dreier det seg nemlig om et så opprørende brudd på den mest elementære lege-etikk og på det profesjonelle ansvar, og røber en så kynisk lek med menneskelige tragedier at domstolene bør gjøre det særdeles klart og tydelig gjennom straffeutmålingen. Hverken legene — de

talløse hederlige — eller pasientene kan anstendigvis nøye seg med mindre i et kultursamfunn.

Vi tror på den humanisering av vårt rettsvesen som mer og mer ser med et forståelsens blikk på forbrytelsens *forutsetninger* i arv, miljø, sinnsforstyrrelser, osv. Men her dreier det seg om høyt utdannede og betrodde voktere av andres skjebne, mennesker hvis samvittighetsfullhet og integritet må ha vår absolutte tillit. Også mildhet kan være malplisert. For eksempel når den skyldige skånes på offerets bekostning.

EN LØSNING

■ Dommen over den amerikanske forfatteren Henry Miller's roman «Sexus», som byretten nylig har erklært utuktig i lovens forstand, ville vel ha gitt nytt liv til vår endeløse sensurdebatt dersom partene ikke var så utmattet som de øyensynlig er, etter mer enn ett års «Mykle-sak». Selv om der nok i disse ukene, på tusen hytter og svaberg, samles krefter og vitaminer til ny dyst.

Nå spør det om ikke både tilhengerne og motstanderne av sensur og politi-inngrep tildels har undervurdert eller oversett de *andre* muligheter som foreligger når det gjelder å stanse eller bremse den notoriske smusslitteraturen — den som vel alle gjerne så ute av verden.

Nylig (18. juni) talte skolestyrer Solveig Gran Andresen i Kringkastingens «Aktuelt» om Statens Folkeopplysningsråd, som er et fellesorgan for en rekke kulturelle og folkepedagogiske instanser her i landet. To trekk i hennes kåseri fortjente i denne forbindelse en ganske særlig oppmerksomhet. Det første var en *erfaring*: Rådets utvalg for vurdering av *tegneserier*, hvis virksomhet har vært rent rådgivende, har etter kort tids arbeide kunnet fastslå en påviselig bedring i tegneseriens moralske kvalitet, ikke minst med henblikk på deres største publikum: barn og ungdom. Sadisme, brutalitet, rasefordommer hører til de skadelige tendenser som en nøktern og sunn kritikk fra rådet, støttet av en bred opinion, stort sett har fått utgivere til å avstå fra. Det er lovende.

Det andre interessante trekket ved skolestyrer Gran Andresens kåseri var et *fremtidsønske* for Folkeopplysningsrådet. Rådet mener — sikkert med rette — at det ville bety et gunstig og stadig opinionspress i retning av bedre kvalitet og ansvarlighet dersom de 1½ million *ukeblader* som hver uke selges i Norge (et fantastisk tall i et folk på 3½ million!) ble

Derfor skildrer han også Jesu ord, handlinger og sorger på en slik måte at de bare kan forståes som en åpenbaring av den guddommelige herlighet. Og dette forhindrer ham naturligvis ikke fra å gi en sannferdig historisk beretning. Nettopp dette evangelium skylder vi flere historiske begivenheter i Jesu liv som ikke er nevnt i de synoptiske beretninger. Vi får vite nøyaktig hvilken dag Herren døde, og den bestemte grunn til hans dødsdom. Vi hører om hans fryktelige tørst på korset, om hans tårer over den døde Lazarus, om hans omsorg for sin mor som står ved foten av korset, om hans spesielle kjærlighet til Johannes. I likhet med Lukas har Johannes viet Jesu åndelige liv en spesiell oppmerksomhet. Derved fører han oss så nær Kristus, han gjør det mulig for oss å *erfare* ham.

Noe av det som sterkest viser apostelens historiske pålitelighet er at selv om han anstrenger seg for å fremheve Logos' herlighet, faller han aldri for den misforståtte hellenistiske Hersker-dyrkelse. Han beskriver aldri Herren som en Gud som vandrer omkring på jorden, høyt hevet over alt jordisk og oppløftet i sin egen guddommelighet. Tvert om be-

skriver han Herren som en som er blitt menneske, og som i sin menneskelige bevissthet vet med seg selv at han er helt avhengig av Faderen og sier: «Faderen er større enn meg.»

På samme måte som Johannes trekker opp et historisk sannferdig bilde av Jesus, beskriver han også de andre karakterer skarpere enn de synoptiske evangelister, endog Lukas. Og når han gjengir Herrens samtaler og prekener, beskriver han kampen mellom motstridighetene langt mer maktfullt og inngående enn det noengang gjøres i de synoptiske evangelier. Han kan gi en skisse av folkemassenes sinnsstemning, og han kan kunsten å gjengi en situasjon på en oversiktlig og virkningsfull måte. Dette kan ikke, som hos Lukas, forklares ved en mulig etterligning av den greske forteller-stil, eller det greske drama. Vi kan snarere merke at vi står overfor en personlig, original kraft hos et menneske begavet med et sjeldent intenst talent, en mann som i sitt vitneutsagn til siste linje er overveldende i sin visshet om at han har stått åsyn til åsyn med det evige Ord.

gjenstand for faste, kvalifiserte *anmeldelser* i dagspressen. Pressefolkene har hittil innvendt at dette strider mot de gjeldende regler for tekstreklame. Men disse kan og bør Presseforbundet endre. Så meget mer som teatrene og kinoene — også store annonsører! — jo allerede får en regelmessig avis-kritikk. En talentfull og ansvarlig journalistisk «ros og ris til ukepressen» — for eksempel én gang i måneden — kunne kanskje etterhvert forme smaken og hjelpe det lesende publikum til selv å stille strengere kvalitetskrav. Det frister unektelig mer enn sensur og rettssaker.

NED I KJELLEREN

■ Norsk Rikskringkasting har ellers, med Johs. Aanderaa som programleder, i år åpnet en serie rundbordsamtaler om aktuelle livsanskuelsesspørsmål. I mars diskuterte en «Har vi en kulturdebatt i Norge?», og til høsten planlegges der et samtaleprogram om det katolske innslaget i etterkrigstidens norske åndsliv. Den 18. juni hørte vi en samtale mellom forfatteren Torolf Elster, professor, dr. philos. Georg Hygen og forfatteren Ernst Sørensen om «Antroposofier og spiritualister på offensiven?».

I sin innledning besværet Elster seg over «de sterke antirasjonalistiske strømningene i vår tid» — noe som i hans øyne fortonet seg som «en farlig flukt ned i kjelleren». Professor Hygen — formann i «Parapsykologisk forening» — gikk fort, med flyvende faner, inn for Elsters kritikk av antroposofenes oppfatning når det gjelder hva som — ut fra lærefaderen Rudolf Steiners teorier — er vitenskap, og hva som ikke er det. Ernst Sørensen ble dermed tvunget inn i et noe kortpustet og taktisk vrient forsvar for en vanskelig og tungt tilgjengelig dogmatikk.

Dermed glapp også hans offensive muligheter overfor en nokså filister-tørr og begrenset rasjonalisme, som i farlig grad må ha ment seg be-kreftet i sitt monopol på fornuften og den logiske tankegang. Dialektiske seire er i og for seg ofte skrøpelige pekepinner om hvor sannheten egentlig befinner seg. Men på argumen-tenes plan ble det visst dennegang 1—0 til Elsters og Hygens behendig spilte double.

Torolf Elster — vil ikke ned i kjelleren.

DEN DESPERATE HUMANISME

■ En mer sammenhengende fremstilling av sitt syn på tilværelsen gir ellers den samme Torolf Elster i en av sine offisiøse politiske «søndagsbetraktninger» («Arbeiderbladet» 28. juni) under titelen «Skrekkbilde». I virkningsfull kontrast skil-drer han vår opprevne samtids aktiva og passiva: På den ene side det tekniske fremskrittet, legekunstens seirer, folke-opplysningen, den sosiale samvittighet og målsetning, demo-kra-tiets humanitet og frihetsidealer. På den andre siden: Vårt århundres uhyrlige borger- og verdenskriger, vannstoffbom-benes trussel, den hensynsløse internasjonale voldsmentalitet, kolonisystemets synder, rasehat, diktaturenes terror, tortur, politiske likvideringer og folkemord. Hvem kan tale om «for-nuftens tidsalder» eller «menneskets århundre» ansikt til an-sikt med de demoner som truer med å legge definitivt i aske det beste menneskeheten har skapt?

Noe av et anti-klimaks er det unektelig når Elster tross alt mener å kunne tolke sin tragiske freske fremtidsoptimisme i vold:

● **ST. OLAVS EKSPEDISJON** er stengt fra 14. juli til 4. august. Neste nummer av bladet utkommer lørdag 9. august. Stoff som ønskes inntatt, må være redaksjonen i hende senest lørdag 2. august.

● **KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL** er stengt i samme tidsrom som St. Olavs ekspedisjon.

● **AFTENMESSE** hver søndag kl. 19 i St. Hallvard Kirke, Urte gt. 29, Oslo, vil også finne sted i sommermånedene.

● **KIRKEKOLLEKTEN** søndag 27. juli tilfaller St. Olavs forbund.

● **BØNNENS APOSTOLAT**
JULI: Kamp mot falske idéer om kyskheden. — Løs-ning av ernærings- og boligproblemet i Afrikas store byer.

AUGUST: Erkjennelse av usannheten og faren i marxismen. — Sant kristenliv i Nigeria.

«La oss ikke glemme dette: Femti år er et uendelig kort tids-rom, etter årtusener i åndelig og materiell trelldom. Så ventes det plutselig at menneskemassene skal mestre den verden de har fått i hendene — ennå før de har hatt tid til å kaste av trellesinnet(. . .).

Hva vi opplever er verdens pubertetskrise, skal vi si det bjørnsonske «april» i menneskeslektens liv. Er det noen grunn til å gi opp troen på sommeren?

Men det må bli klart for alle at dette å mestre overgangs-alderens vanskeligheter er det ene problem som må løses. Vi kan løse det, hvis vi, hver av oss, forsøker å se på vår tid som voksne, tenkende mennesker.»

Hadde temaet vært mindre alvorlig, ville det ha moret oss å minne om kjærringa i ordtaket: «Jeg tror! Jeg tror! Ja — var det ikke det jeg trodde», sa kjærringa, hun forsøkte å gå på vannet.

Men der er sannelig intet morsomt ved dét som vel på-tvinger seg et nøkternt sinn overfor denne optimisme: At den er mer patetisk enn den er realistisk, og bygger mer på en desperat ønsketenkning enn på innsikt i menneskenaturen.

«Verdens pubertetskrise», skriver Elster. Men er ikke poen-get at overgangsalderen risikerer å bli dødelig? I «det uendelig korte tidsrom», i disse vel femti år fra århundreskiftet frem til idag, er de blitt drastisk og bokstavelig gjeldende for hele menneskeheten, de ordene som allerede Mosebøkene legger i Skaperens munn: «Jeg har stillet deg overfor døden og livet — forat du skal velge livet...» For en kristen betrakt-ning er der ingen annen radikal pakt med livet og virkelig-heten enn det forpliktende Gudsforhold. Og den kan vanskelig kalle annet enn livsfjern en humanisme som hårdnakket luk-ker øynene for en av vår samtids bitreste og mest massive erfaringer: At overlatt til seg selv velger menneskene ikke livet, men noe som viser seg å være døden. Det tyvende år-hundres millioner av uskyldig døde lar seg ikke plasere i noen fremskrittmyte. De er ikke en etappe på veien frem. De er symptomene — de talende og umiskjennelige tegn — på en avkristnet sivilisasjon som står i ferd med å vende selve livet i ryggen.

Fr. Candidus.

André Bjerke og dragen

André Bjerke: «Vitenskapen og livet — respektløse betraktninger». Oslo 1958 (Aschehoug).

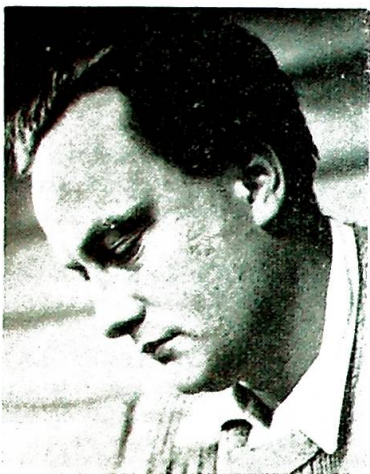
Det turde være få som ikke disse etterkrigsårene har hatt grunn til å glede seg over ett eller annet av André Bjerke's flittige bidrag til norsk kulturliv. De er nemlig såvidt mangeartet, at de som ser skjært til sprøpolitikeren Bjerke (hva undertegnede ikke gjør) ihvertfall vil kunne trykke den form- og stilsikre dikteren til sitt bryst. Eller den elegante og høyt begavede oversetteren av verdenslyrikken og -dramatikken. Eller humoristen — som i vårt ellers så biske og humørløse åndsliv har moret oss med kåte barnevers, frekke parodier og vellykte køpenikiader.

André Bjerke har i tillegg til alt dette også funnet tid til å utgi to essaysamlinger de siste årene. I 1955 kom «Fuglen i fiksérbildet — Fragmenter av en livsanskuelse», og i år foreligger «Vitenskapen og livet». Den nye samlingen bærer undertitelen «respektløse betraktninger», og i åtte av de ni artiklene har respektløsheten samme adresse: André Bjerke er dratt i felten for å felle en drage som til stor skade for vårt sunne omdømme og med katastrofen som mulig følge går fritt omkring. Dens navn er *overtroen på naturvitenskapsmannen*, og forfatteren beskriver etsteds sitt vilt slik:

«Hans enestående tekniske geni har foreløpig utfoldet seg i to verdenskriger. Som en moderne, fordomsfri kjernefysiker har han uteksperimentert atombomben, H-bomben og koboltbomben; hans pionérbedrifter heter Hiroshima og Nagasaki. Som en moderne, fordomsfri medisiner har han forestått menneskeviseseksjonen i de tyske konsentrasjonsleirer. Han har suverent satt seg ut over den førvitenskapelige overtro som så en vesensforskjell mellom mennesket og marsvinet. Han er ingen mørkemann; tvert i mot er han en varm venn av opplysning, og redigerer utallige fagtidsskrifter. Han appellerer til mennesketankens klarhet og stringens. Ingen Sherlock Holmes kan lenger arrestere ham; han er pinlig korrekt som samfunnsmenneske, og gjør bare sin plikt som vitenskapens ydmyke tjener. Hans sjel er skyldfri; hans skjold er blankt, og han vinner stadig nye Nobelpriser.»

I polemiske oppgjør i dags- og tidsskriftpressen — som flere av bokens artikler er hentet fra, har André Bjerke og hans antroposofiske meningsfeller iherdig løpt storm mot hva de anså som en avsporet og forbenet vitenskapelighet. Og Bjerke er underholdende i sin påvisning av hvordan de aller farligste motstanderne av forsknings fremskritt ofte var — andre forskere.

Anti-vitenskapelig er jo denne småsteinernes offensiv ikke, som der — litt for lettvin — ideligen suksess og fnyses om på rasjonalistisk hold. Men når først snusfornuftens og pseudo-vitenskapelighetens drage skal felles, er det ikke bare rasjonalister som beklager at ammuni-

Forfatteren, poeten, oversetteren, polemikeren, kritikeren, humoristen, sprøpolitikeren, osv.
André Bjerke.

sjonen hentes direkte eller indirekte (Bjerke hører til de *dyktige* apologeter og taler aldri i tunger eller «Kanaans sprog») fra den okkulte Steinerske kunnskapslære. I en katolsk vitenskapskritikk ville en visst måtte legge adskillig større omhu i å sikre prinsipielt den rasjonelle, vitenskapelige tenkningen en ubestridt autonomi innenfor fornuftens og iakttagelsens egne grensemerker.

Her og der bruker Bjerke — som så mange andre — billige anti-klerikale lignelser («pave» og «pavelig» har f. eks. — selv ikke på norsk — noen selvfølgelig odies betydning), han har trivielle forestillinger om hva dogmedannelsen som *religiøs* funksjon er for noe, og tror åpenbart at det polemiske verdensbilde, som gjør jorden til universets midte istedetfor solen, er «hjørnesteinen i den katolske kirke»! En smaksfeil — sjokkerende hos en så sikker stilist — bør også arresteres mens vi småpirker: «Hele Paris *skvatt* da han (Cuvier) gravet ut etc.»

Når André Bjerke i sin omtale av atomforskningen (ut fra Robert Jungk's rystende bok «Sterkere enn tusen soler») peker på misforholdet mellom på den ene side den tekniske innsikten og på den andre siden den moralske modenheten og det menneskelige ansvaret i den moderne naturvitenskapelige innstilling, da rører han ved sannheter som er tragisk livsviktige for oss alle, og som i sannhet åpner perspektiver langt ut over den spissborgerlige human-etikkens velmente besvergelses av tidens demoner:

«En tenkning som ustanselig splitter virkeligheten opp i «elementærpartikler», vil til slutt i helt bokstavelig forstand sprengte den i stumper og stykker. En tenkning som utrydder mennesket av verdensbildet, vil til slutt konsekvent utrydde mennesket av verden. Den logiske facit til dette hyperabstrakte kjemperegnestykket er de 66 000 forkullede mennesker i Hiroshima.»

Annemderen har nå ellers hatt størst glede av det niende — og her egentlig nokså utenforliggende — essayet fra Bjerkes penn. Den vittige vurderingen av «Erling Falk og hans menn» (for en gutteboktitel!) — dvs. av «Mot Dag» — rummer nemlig små ironiske perler, hvorav én — den frekke og fornøyelige teorien om radikalismens årsak og vesen — passende kan avslutte denne omtalen av en lesverdig artikkelsamling. Den burde nemlig gi ubetinget mersmak — selv i «agurktiden»:

«Den tidlige ungdom oppleves gjerne — iallfall av menn — som en art fangenskap, en utålelig innesperring i forbud og timeplaner. Mellom ynglingen og friheten står mannen med nøkleknippet, fangevokteren, den voksne. Å være ung vil si å være eiendomsløs; de voksne eier alt. Den unge føler seg som den egentlige, undertrykte proletar — hvem skulle bedre forstå proletariatet? Fordi ungdommen oppleves som en dypt urettferdig tilstand, må ynglingen reagere mot all urett; han er konstitusjonelt radikal. Han projiserer sin private protest ut på samfunnet og verdensordningen, og han retter den mot enhver autoritet: Far, rektor, pastor Manders, oljemagnaten og Vårherre er av samme ulla!»

Men ynglingens radikalisme går dypere enn til resignasjonen. Oproret er selve den *forbudte lek*. Bak de radikale føreres makt over ungdommen ligger en dyp innsikt i gutteverrelsets psykologi. Og gutteverrelset er et sted hvor det fingres med salonggevær og mikses farlige kjemikalier, hvor det blandes blod og stiftes hemmelige broderskap. Anarkistenes politiske praksis grunnet seg på gutters naturlige glede ved å se ting eksplodere. De vil gjerne se en autoritet gå i luften — enten det nå er en hatet klasseforstander som setter seg på en tegnestift, eller en russisk tsar som setter seg på en bombe. Enhver gutt som har følt den grublandede vellyst ved å skulke skolen, vil forstå syndikalismens myte om *generalstreiken*. Og han vil føle den skjulte appell i Det Kommunistiske Manifest: «Gutter i alle land: foren Eder mot de voksne!»

Det tredje og viktigste element i ynglingens radikalisme er trangten til hengivelse, hans idealitet og offervilje. Poli-

Frankrikes Peter Eremit

Pariserjournalistenes første mann, travelt
opptatt sogneprest, redaktør av topp-
klasse, den mest populære forfatter
i Frankrike i dag.

Mange katolikker hele verden over tenker på munken som prekte korstog i det 11. århundre når de hører navnet Peter Eremit. Men hvis man i Frankrike nevner dette navnet i en samtale, kommer gjerne spørsmålet: *Hvilken Peter Eremit* — munken i det 11. århundre eller våre dagers litterære fenomen?

For der er virkelig en nålevende fransk forfatter som skriver under psevdonymet Pierre l'Ermite, og han har en fantastisk suksess samtidig som han er enormt produktiv. Hittil har han skrevet 45 bøker, de fleste romaner. Hvert eneste år kommer det en bok rullende fra hans skrivebord. Og totalsalget av hans bøker overgår alle andre franske samtidige forfattere: tre og en halv million eksemplarer, og da er ikke de mange oversatte utgaver tatt med!

Ennvidere er han litt av et unikum når det gjelder publisitet og reklame. Forlaget har aldri noen annonseutgifter når hans årlige bok foreligger ferdig. Den eneste bekjentgjørelse er en liten notis på ti ord som står i alle avisene i Frankrike: «Den nye boken av Pierre l'Ermite er nå til salgs.» Ingen beskrivelse av innholdet, ingen salgsmomenter, ikke engang en tittel.

Og det trenges ikke heller. For Pierre l'Ermite's lesere har gjennom mange års erfaring vent seg til å kjøpe

tisk aktive radikale grupper har alltid et preg av speiderbevegelse. Og her står motdagistene særlig klart i bildet. Riktignok garderte de seg sjelelig bak kynisme, og gav seg mine av å ville gjøre én ond gjerning hver dag. Men det var likevel ikke tvil om at de hadde avlagt ed til St. Georg. De skydde ikke noe privat offer for å tjene den store sak. Med selvutslettende iver og uten en øre i vederlag arbeidet de for sin patrulje. De gav alle sine lommepenger til patruljekassen, og solgte sine foreldres sølvskjeer for å påskynde verdensrevolusjonen. De var rødspeidere. Og ingen Oterpatrulje i verden har sett opp til Baden-Powell som motdagistene så opp til Erling Falk.

De fleste radikale førerskikkelser er menn som lenger enn andre har fastholdt ynglingens naturlige indignasjon, offervilje og trang til forbudt lek. Radikalismen er ulydighetens myte. Og karakteristisk nok er arbeiderbevegelsen ikke skapt av arbeidere, men av borgerskapets ulydige sønner.»

Ajo — André Bjerke har også en god porsjon av det som han tillegger «rødspeiderne» (da de ennå var unge!): «dynamitt i smilehullene».

H. Rieber-Mohn, O.P.

hans varmt menneskelige romaner usett. Etter å ha vært fremlagt hos bokhandlerne i en uke, er hver ny bok solgt i tusener allerede, og så går det jevnt oppover.

Pierre l'Ermite har trofaste og hengivne lesere over hele Frankrike naturligvis, for ikke å snakke om Italia, Spania, Tyskland og Canada. Men hans aller ivrigste beundrere er å finne i selve Paris, ja til og med særlig konsentrert i området kalt Monceau. Her kjenner folk ham personlig — både som bestsellerforfatteren og som monsignore Edmond Loutil, sogneprest i St. Frans av Sales-menigheten.

Mgr. Loutil er romanforfatter fordi han først og fremst er sogneprest. Stoffet til bøkene får han fra sin erfaring som prest og åndelig veileder i en menighet som teller ikke mindre enn 45 000 medlemmer, tre kirker og fem kapeller.

Men ikke bare bruker Pierre l'Ermite sine sognebarns problemer som emner for sine bøker, han skriver også for dem — finansielt sett. Hans årlige bok utkommer alltid den første uken i desember, på det tidspunkt da det er tilstelninger i St. Frans av Sales til inntekt for trengende til jul. Det er også forfatterens innstendige ønske at bøkene prises lavt, ca. 7—8 kroner, så de kan kjøpes av det brede publikum. All hans fortjeneste på solgte eksemplarer går til forskjellige tiltak som feriekolonier for barn, de fattige søstres arbeide, osv.

Enda han har slik suksess som romanforfatter, mener han selv at han i langt høyere grad er journalist. Hele året rundt skriver han en ukentlig artikkel i «La Croix», Frankrikes største katolske dagsavis med et opplag på 200 000. Gjennom tre generasjoner er Pierre l'Ermite uten tvil blitt Frankrikes mest leste prest. Dette får en til å spørre hvor gammel han er: Han er 94!

Mgr. Loutil ble ordinert prest i 1880, og er idag dekan for Paris' sogneprester. Han er også dekan for alle Paris' journalister. En gang årlig deltar hovedstadens pressefolk i en messe som leses for kolleger som er avgått ved døden i løpet av året. Denne messen leses alltid i St. Frans av Sales-kirken, og som regel av mgr. Loutil selv.

Med sine fireogtretti år er han utrolig aktiv. Han er stadig på farten, og bor i 5. etasje — uten heis! Det er også betegnende for ham at Paris' mest ultramoderne kirke, Sainte-Odile, befinner seg i hans menighet.

I disse dager har Det franske akademi gitt en betydelig litteraturpris til Pierre l'Ermite, — sikkert til stor glede for den evigunge forfatter som dermed får mer å rutte med til sine mange tiltak for sognebarna, og til glede for hans mange millioner lesere rundt om i verden som venter på mer fra hans småpussige penn. I St. Olav's spalter har han vært å finne ved mange anledninger, og vi håper også å kunne komme tilbake til ham snart.

Olso-messen 29. juli

INTROITUS

La oss alle glede oss i Herren, idet vi feirer festdagen til ære for den salige Olav, konge og martyr. Over hans lidelse gleder englene seg og lovpriser Guds Sønn. (Salme 20, 2—3): Herre, i din kraft skal kongen glede seg og juble høyt over din frelse.

Ære være Faderen og Sønnen og den Hellige Ånd. Som det var i opphavet, så nå og alltid og i all evighet. Amen.

KIRKEBØNN

Gud, du som er kongenes krone og martyrenes seier, vi ber deg: Gi oss at vi hos deg må få kjenne din martyrs, den salige kong Olavs fromme vern, så vi ved din storhet som vi lovpriser i hans lidelse, må oppnå den livsens krone som du har lovet dem som elsker deg. Ved vår Herre Jesus Kristus, som lever og styrer med deg i den Hellige Ånds enhet, Gud fra evighet til evighet. Amen.

LESNING *Visd. 10, 10—14.*

Herren førte den rettferdige på den rette vei og viste ham Guds rike og ga ham kunnskap om de hellige ting, ga ham velstand ved arbeidet og velsignet hans strev. Han var nær ham da han ble forurettet ved list av dem som svek ham, og han førte ham til heder. Han vernet ham mot fiender og gjorde ham trygg for dem som sto imot ham, og ga ham seier i en hard strid, så han skulle

Vårt «Olso-bilde» viser denne gang Hellig Olav mellom den hellige pave Gregor (helt t.v.) og de hellige kirkefedre Ambrosius og Augustin, kronet av fire fremspringende baldakiner. Det er et overmåte godt bevart skulpturarbeide i ek fra slutten av 1490-årene og danner korpustpartiet på et alterskap i Måsøy kirke i Finnmark. (Bilde og opplysninger hentet fra dr. philos. Eivind S. Engelstads verk: «Senmiddelalderens kunst i Norge»; Aschehougs Forlag, Oslo 1936.)

sanne at Guds visdom er mektigere enn alle andre ting. Den forlot ikke den rettferdige som ble sveket, men fridde ham ut fra synderne. Den steg ned i fengslet med ham og forlot ham ikke i lenker før den førte rikets scepter til ham og ga ham makt over dem som holdt ham nede, og gjorde dem til løgnere som hadde hatet ham; og Herren vår Gud ga ham evig ære i herlighet.

GRADUALE

På hans hode, Herre, har du satt en krone av dyre stener. (Salme 20, 3): Du har gitt ham det hans sjel lengter etter, og det hans lepper ønsket, har du ikke nektet ham.

Alleluja, alleluja. Hellige Olav, du som gleder deg i himmelen sammen med englene, gå i forbønn for oss, så vi kan fortjene å bære fram lovofferet for Herren. Alleluja.

EVANGELIUM *Matt. 16, 24—28.*

På den tid sa Jesus til sine disipler: «Vil noen komme etter meg, da må han fornekte seg selv og ta sitt kors og følge meg. For den som vil bevare sitt liv, skal miste det; men den som mister sitt liv for min skyld, skal finne det. For hva gagnar det et menneske om han vinner hele verden, men tar skade på sin sjel? Eller hva kan et menneske gi i vederlag for sin sjel? For Menneskesønnen skal komme i sin Faders herlighet med sine engler, og da skal han gjengjelde hver etter sine gjerninger. Sannelig sier jeg dere: Det er noen av dem som står her, som ikke skal smake døden før de ser Menneskesønnen komme i sitt rike.

OFFERTORIUM

På hans hode, Herre, har du satt en krone av dyre stener. (Salme 20, 4.)

STILLE BØNN

Allmektige Fader, skjelvende påkaller vi din hemmelighets uransakelige makt, forat du fra himmelen skal helige disse skapte ting som er utvalgt til å bli Kristi, din Sønn, legeme og blod. La dem bli til frelse for legeme og sjel på forbønn av den hellige Olav, konge og martyr. Ved vår Herre...

KOMMUNIONSVERS

Stor er hans ære ved din frelse; ære og stor heder vil du gi ham. (Salme 20, 6.)

SLUTNINGSBØNN

Mettet med det himmelske Lams sødme, bønnfaller vi deg, allmektige Gud, om at vi på forbønn av din martyr, den salige kong Olav, alltid må bli vernet ved din guddommelige Sønn som har gjenløst oss ved sin dyre korsdød. Han som lever og styrer med deg i den Hellige Ånds enhet, Gud fra evighet til evighet. Amen.

ÅRETS PILEGRIMSFERD TIL STIKLESTAD

finner sted søndag 27. juli. Kl. 7.30 starter deltagerne med buss fra St. Olavs kirke i Trondheim, og kl. 10 er det høymesse i pilegrimskapellet på Stiklestad. Om ettermiddagen kl. 15 blir det fremførelse av Ella Ankers «Olavsbelæte» på stevneplassen, hvorefter Olavs-guttene fra Oslo synger med Ragnvald Bjarne som dirigent. Avreisen fra Stiklestad skjer kl. 18.

Ved kong Olav V's signing

Preken i Vår Frue kirke i Porsgrunn

av pater Paul Keller, S. J.

Kong Haakon VII's første budskab til det norske folk den 18. november 1905 sluttede med disse betydningsfulde ord:

«Guds rige velsignelse nedbeder min hustru og jeg over det norske folk. Dets ære og lykke vil vi vie hele vort fremtidige liv.»

Hvis nogen har holdt, hvad han havde lovet, i fred, i krig, i genrejsningstid, så var det Kong Haakon.

Nu er det det norske folk, som må gøre gengæld ved at slutte op om kongens ansvarsfulde kald og nedbede Guds rige velsignelse over Kong Haakons søn, H.M. Kong Olav V.

Kong Olav står for os som traditionens bevarer. Som han er draget op til Nidaros domkirke og har taget plads i den samme kongestol, som hans far sad i ved sin kroning i 1906, sådan vil også han vie hele sit fremtidige liv Norges ære og lykke.

Som kronprins har han lige fra barnsben af hengivent og ansvarsbevidst gået gennem den krævende skole, som Kong Haakon i sit eget liv og eksempel trak op for sin søn. Når han i dag, i nærværelse af Himlens og jordens Herre, knæler foran det alter, hvor Hellig Olavs skrin stod i middelalderen, bekender han derved over for det norske folk og hele verden, at han er villig til at tage imod den gerning, Kongernes Konge har kaldet ham til, og knælende foran dette alter modtager han den evige og almægtige Guds velsignelse til denne livsopgave.

*

Hvad er da kongens opgave?

Det er blevet sagt, en konges opgave er som landets fader at samle folket om tronen som et op-højet symbol i fredstid, og en institution, folket kan falde tilbage på i nødstider. Man har sagt, en nu-værende konges opgave er i sin person at sammen-knytte et gammelt kongeriges traditioner med et sundt folkestyre. Man har sagt, at netop Kong Olav repræsenterer noget, som ingen forfatning og ingen grundlov kan give, men som vokser frem i et nationalt og personligt fællesskab på kongearvens grund.

Men bagved alle politiske, nationale og kulturelle opgaver skimtes en opgave, der er langt større, en opgave, som ikke er af denne verden og dog skal løses her i verden, en opgave, som på en måde angår hver eneste af os, en opgave, vi skal løse skulder til skulder med vor konge.

OLSOKDAGEN

Av prof. dr. Didrik Arup Seip.

Under ovenstående titel gir vår kjente forsker en nøktern og konsis utredning om tradisjonen bak feiringen av Olsokfesten.

Særtrykk av St. Olav — 10 s. — kr. 0.50.

ST. OLAVS FORLAG, Akersv. 5, OSLO

Pater Keller tilhører Jesuitterordenen, har sitt virke i København, men har ifjor og iår vært ferievikar ved det katolske sogn i Porsgrunn. På kong Olav V's signingsdag holdt pateren hosstående preken i høymessen i Vår Frue kirke. Han er den første jesuitt som offisielt har forrettet og preket ved en høymesse i Norge siden jesuitterparagrafen ble opphevet av Stortinget på Allehelgensdag 1. november 1956.

Lige fra de ældste tider har menneskene drømt om et stort og mægtigt rige, et rige, hvor der hersker retfærd og fred, med en konge, der ejer en sådan visdom, at alle må bøje sig, og en sådan magt, at ingen kan unddrage sig, tillige en konge, som er så ædel, at alle omfatter ham med hengivenhed og kærlighed.

Hvad menneskene forgæves har længtes efter, hvad voldsmand har søkt at fremtvinge under strømme af blod og tårer, hvad ingen lovgivning og ingen reform nogensinde har kunnet realisere, det er ikke nogen utopi: dette rige eksisterer virkeligt, det er allerede kommet, vi selv er med i det, vi venter kun dets fuldendelse. Det rige, som alle profeter i den gamle pagt talte om, som alle jødiske og hedenske konger skulle pege hen til, dette rige er kommet i Gudmennesket Jesus Kristus. Han har udgydt sit eget blod for at kunne tilbyde menneskene dette riges goder: sandhed og nåde, retfærdighed og fred, kærlighed og evig lykke. Og overalt, hvor Kristi love, især hans riges grundlov, kærlighedens bud, overholdes, der vokser dette rige. Dette riges fjende, den onde, har kun så megen magt i verden som menneskene selv giver ham ved at synde.

*

Som alle konger i den gamle pagt havde den opgave, at forberede dette riges komme, og i deres egen person at antyde noget af den kommende Konges glans, sådan har alle konger efter Kristus dybest set det kald, at arbejde med på dette riges udbredelse, og i deres egen person at afspejle noget af Kristi uendelige rigdom.

Sådan, som det i tiden før Kristus ikke blot var konger og profeter, men alle medlemmer af Guds folk, der skulle berede vejen for Kristus og hans rige, sådan afhænger Guds riges fremgang endnu den dag i dag for en stor del af menneskers indsats, af deres bøn, deres gode eksempel, deres oïre. Kun da vil Kong Olav kunne løse den opgave, Gud har betroet ham her i landet, når vi slutter op om ham, hver og en. De sidste dages begivenheder i Ungarn har vist os på ny, hvad vi har at vente af mørkets magter.

Derfor bliver vi ved at bede for vor konge, søndag efter søndag, derfor søger vi at skade den ondes magt så meget vi kan, derfor søger vi mere og mere at leve op til Guds riges grundlov. Guds riges fremgang vil vi vie vort liv og vore kræfter. Sådan tjener vi bedst vort land og vor konge.

Jeg slutter med profeten Samuels ord til det folk, som engang var blevet udvalgt af Gud:

«Se, Herren har givet jer en konge! Hvis I frygter Herren og tjener ham, hvis I hører på hans ord, vil I selv og den konge, som styrer jer, blive ved at være velsignet af Herren jeres Gud.»

UTLANDET

VATIKANET

Pave Pius XII taler til ordenssøstrene.

Pave Pius XII vil i nærmeste fremtid henvende seg tre ganger til alle ordenssøstre i verden. Første gang blir gjennom Vatikanets kringkasting den 19. juli. Klokken 6.30 sendes den messe som Paven leser i sitt private kapell, og kl. 11.30 en tale som Paven holder til ordenssøstrene.

Det vil bli enda to utsendinger av lignende sort, men datoene er ikke fastsatt enda. Paven vil holde talene på flere sprog.

Film om pavelig audiens.

En kortfilm i farver er tatt opp av en paveaudiens i St. Peterskirken. Den blir den første i sitt slag, og sendes om kort tid ut over hele verden.

Filmen ble tatt opp i slutten av mai i år, og 200 lyskastere var i den anledning installert i basilikaen. Lydløse filmapparater ble brukt for å filme hele audiensen fra Paven kom inn i kirken på sin bærestol til den avsluttende velsignelse ble gitt folkemengden.

Philadelphia-orkestret i paveaudiens.

Under sitt opphold i Roma den siste uken av juni, var alle medlemmene av det berømte Philadelphia-orkestret, som nylig ga konserter også her i landet, i audiens hos pave Pius XII. Paven underholdt seg med musikerne og dirigenten Eugène Ormandy om deres virksomhet.

Hva den nye garasje bragte for dagen.

I juni ble en ny, fin garasje åpnet i Vatikanet for å gi plass til de mange motorkjøretøyer som for tiden finnes der. Da garasjen skulle bygges og gravingen begynte, kom en gammel kirkegård med graver helt fra Neros tid frem i dagens lys. Alle monumentene står nå slik de ble funnet, og hele kirkegården er åpen for besøkende og for arkeologer som måtte ønske å undersøke den nærmere.

BELGIA

Til leger og medisinerere.

Katolske leger og medisinerere er innvitert til Brussel og Leuven i sommer, nærmere bestemt til den 8. internasjonale kongress for katolske leger og den første internasjonale kongress for unge kristne leger, som finner sted samtidig, fra 27. juli til 3. august.

Nærmere opplysninger fåes fra «The International Committee for The Newman Association», 31, Portman Square, London W. 1.

Også flyselskapet SAS sitter inne med nyttige kommunikasjonsopplysninger i forbindelse med kongressen.

Filmfestival i Brussel.

På den internasjonale filmfestivalen i Brussel i juni fikk den amerikanske film «The Old Man and the Sea» (Den gamle mann og havet) den katolske pris. Det er Hemingway's roman med samme tittel som er filmatisert med Spencer Tracy som den gamle mann.

DE FORENTE STATER

Amerikansk redaktør for «Gregorianum».

Det lærde kvartalskrift for teologi og filosofi, Gregorianum, som utkommer på fem moderne sprog foruten latin, har nå fått også en amerikansk redaktør, jesuittpateren William van Roo.

FRANKRIKE

Førti tusen militære i Lourdes.

I midten av juni ankom 40 000 militære til Lourdes, tre fjerdedeler var franske, de øvrige kom fra andre NATO-land. Marskalk Juin var leder for pilegrimene. Blant dem såes 26 generaler, 600 sårede eller syke soldater, og 200 feltprester som delte ut den hellige kommunion.

Erkebiskopen av Paris, kardinal Feltrin, leste opp et budskap fra Paven hvor denne bl. a. stilte dette spørsmål: «Er det ikke et tegn at til tross for så mange store hindringer, gjør fredens sak fremskritt i menneskenes hjerter?» Han oppfordret soldatene til å elske sine respektive land og tjene dem slik de pliktet å gjøre. Men, fortsatte han, hvis deres hjerter er fylt av fred, vil en slik legitim tilknytning bli en kilde til rikdom for verden, og ikke en årsak til misunnelse og splid. Det er mulig å se over grensene selv om man elsker sitt eget land. Og det er nødven-

dig å bli overbevist om en høyeste realitet: Kirken. Det gjelder å bli en levende del av den.

ITALIA

Et stort menneske død i Firenze.

En prest som hette Giulio Facibeni døde i Firenze i begynnelsen av juni, og hele byen gråt da han ble begravet. For at flest mulig skulle få delta i begravelsen, fant den sted om kvelden, og det antas at ca. 150 000 mennesker fulgte etter båren fra katedralen Santa Maria del Fiore til Rifredi-kirkegården utenfor byen. Aldri før hadde det vært så mange til stede ved noen begravelse i Firenze.

Don Giulio Facibeni hadde i hele sitt liv unngått alt som smakte av publisitet og æresbevisninger. Han var beskjedenheten selv, og virket hele sitt liv i forstaden Rifredi som er et utpreget arbeiderstrøk. Og der grunnla han den institusjon som gjorde ham elsket av tusener — et hjem for foreldreløse kalt «Madonnina del Grappa».

Til å begynne med tok han imot barn som hadde mistet sine hjem under første verdenskrig, men etter hvert utvidet han virksomheten til å omfatte alle hjemløse barn i omegnen. Hvordan han fikk midler til å hjelpe så mange barn, er helt mirakuløst, — han hadde en urokkelig tro på at det alltid ville finnes en utvei, og det ble det også. Mange anonyme givere sendte store gaver, og det ble etter hvert opprettet flere hus med verksteder og yrkesskoler for barn i alle aldre. Idag omfatter Madonnina del Grappa ikke mindre enn fjorten hus! Over 3 500 barn har fått et hjem og en utdanning hos Don Giulio.

Han ble 74 år gammel og døde utmattet av anstrengelser for alle sine «barn». Den siste tid fikk han tillatelse til å feire messeofferet på sitt værelse, det var alltid dagens høydepunkt, og han tilbragte en time i kontemplasjon etter messens slutt.

Sosialistene vil ha skilsmisser.

To sosialistmedlemmer av det italienske senat — den ene av dem heter Giuliana Nenni, og den datter av sosialistlederen Nenni — har bekjentgjort at de vil fremsette et lovforslag om skilsmisse for det nye parlament. Det skal kunne oppnåes skilsmisse i bestemte tilfelle, som når en av ektefellene har vært fengslet i 15 år eller mer, er blitt fun-

Norske pilegrimer i Lourdes

Noe over 20 norske pilegrimer med Hs. Høyærv. biskop dr. Mangers i sin midte tok del i den 6. skandinaviske Lourdes-ferd som avgikk fra København 26. juni og vendte hjem igjen 8. juli. Reisen gikk over Paris, og oppholdet i selve valfartsbyen strakk seg over hele 9 dager. Som kjent feires i år 100-års jubileum for Maria-åpenbaringene i Lourdes, og en ny kjempemessig underjordisk basilika sto klar for å motta en strøm av pilegrimer fra hele verden som slår alle hittidige rekorder.

De fleste av de nordiske pilegrimer var som vennelig danske med biskopen av København, monsignore Suhr i spissen.

Biskop Hanssen, Roermond, død

Biskopen av Roermond i Holland, monsignore J. M. J. A. Hanssen, avgikk ved døden 25. juni på Universitetsklinikken i Nijmegen, bare 51 år gammel. Siden 1947 hadde han vært hjelpebiskop i bispedømmet Roermond, og fra 1. januar i år residerende biskop. Hans død betyr et smertelig tap for Kirken i Holland, der han i en årrekke bl. a. har vært den ledende kraft ved behandlingen av de sosiale spørsmål på de hollandske biskopskonferanser.

Vi i Norge vil minnes biskop Hanssen fra hans besøk her sommeren 1956 da han i egenskap av Apostolisk Visitator til Norden gjennomstreift hele vårt vidstrakte land.

net skyldig i mordforsøk på den annen part, har vært borte fra den annen i minst 15 sammenhengende år, har vært holdt i forvaring på grunn av sinnssyke i minst 5 år eller har oppnådd statsborgerskap i et annet land for å søke om skilsmisse der.

Det ble fremsatt et lignende lovfor-slag også for det forrige parlament. Det ble forkastet, og det er sannsynlig at det samme vil gjenta seg. Men selve lovfor-slaget bestyrker det syn at anklagen mot biskopen av Prato og an-grepene på forbindelsen mellom Kirke og Stat som denne forårsaket, ikke bør sees isolert, men som en del av en bredt anlagt kampanje mot artikkel 34 i La-teraneroverenskomsten, som utelukker skilsmisse etter Italias lover.

JAPAN

Det katolske universitet i Tokio ut-vider.

Rektor for det katolske universitet i Tokio, jesuittpateren Luhmer, er for tiden i Europa. Ifølge nyhetsbyrået KIPA har han fortalt at Sophia-univer-sitetet som det kalles, skal utvide og få et teknisk fakultet som en nødvendig følge av den raske utvikling i Japan i våre dager. Over to tusen studenter er allerede nå immatrikulert ved det ka-tolske universitet.

JUGOSLAVIA

Prest i fengsel igjen.

Provinsialpateren for jesuittene i Za-greb, pater Franjo Jambrokovici, er idømt en fengselsstraff på 15 måneder for å ha «drevet med fiendtlig virksom-het mot regimet», og «ha sådd hat blant befolkningen». Han skal angivelig ha skrevet flere småbøker til bruk for stu-dentene ved seminariet på stedet, hvor det er funnet ting som støtter anklagen.

Disse nyheter taler imot det syn at forbindelsene mellom Tito's regime og Den katolske kirke skulle være blitt bedre i den senere tid. På den annen side skal erkebiskopen av Zagreb ha fått lov til ikke bare å reise til Roma på ad limina-besøk, men også fått ta en tur til Lourdes før han reiste hjem til sitt bispesete — som kardinal Stepinac ikke får vende tilbake til.

NEDERLAND

Mange katolske akademikere.

Det stadig høyere intellektuelle nivå blant katolikker i Nederland, Tyskland, Sveits, England og De forente stater, slik dette fremkommer på grunn av det konstant voksende antall katolikker ved universitetene, var emnet for en doktor-avhandling som nederlandereren M. Mat-thijssen innleverte nylig til universitetet i Nijmegen. I Tyskland f. eks. var 25 % av alle studenter katolikker i året 1900, i 1958 utgjorde de 42 %. I Tyskland, Nederland, såvel som de andre steder, er det bare en minoritet av de katolske studenter som er innskrevet ved de tek-nisk-vitenskapelige fakulteter.

Ifølge en sveitsisk statistikk var bare 26,2 % av de sveitsiske studenter kato-likker i 1935, mens forholdet var 31,1 % i 1945. Den katolske del av den sveit-siske befolkning holder seg konstant med 42 %.

SPANIA

Kirken og de sosiale problemer.

Kardinal Pla y Deniel som er erke-biskop av Toledo og Spanias primas, har ifølge det amerikanske nyhetsbyrå NCWC, uttalt på et møte arrangert av katolske arbeidere i Madrid:

«Arbeidsgivere, som ennskjønt de er katolikker, ikke oppfyller sine forplik-telser mot sine arbeidere når det gjel-der rettferdighet og barmhjertighet, skader Kirken alvorlig. Mange arbeidere bebreider Kirken for slike feil, men det er ikke riktig.»

Kardinalen omtalte «vår tids store skandale», nemlig frafallet hos en så stor del av den arbeidende befolkning, og videre talte han om arbeiderorgani-sasjonene i Spania, som er offentlige institusjoner og ment å representere både arbeidsgivere og arbeidere. Disse organisasjoner forlanger ikke at med-

lemmene skal være katolikker, men de har bedt Kirken om geistlige rådgivere og Kirken har imøtekommet dem. Det faktum at disse rådgivere ble utnevnt for å virke som sjelesørgere for med-lemmer av regjeringens arbeiderorgani-sasjoner, har ikke forandret disse insti-tusjoners politisk pregede karakter, heller ikke har Kirken noen direkte jurisdiksjon når det gjelder dem. Hier-arkiet som i dag må lede legapostolatet på alle områder, særlig blant arbeiderne, har derfor besluttet å opprette og støtte sine egne organisasjoner.

Men disse apostoliske sammenslutnin-ger kan ikke bli arbeiderorganisasjoner under den nåværende spanske lovgiv-ning, og det faktum at geistlige råd-givere virker innen regjeringens arbei-derorganisasjoner kan ikke på noen måte forhindre at det opprettes legfolk-organisasjoner. Spesialisert katolsk ak-sjon kan ikke forhindres i noe land hvor Kirken nyter full frihet, og aller minst i land som Spania hvor konkordatet fastsetter at katolske aksjonsorganisa-sjoner skal kunne drive sin virksomhet fritt.

Angående sosiale spørsmål i sin al-minnelighet sa kardinal Pla:

Biskopene kan bli anmodet om å for-klare den lære og de prinsipper som avledes av lov og moral i forbindelse med disse spørsmål. Mange, nesten alle de forbedringer som er gjort på arbei-dernes vegne, har sitt opphav i de pave-lige encyklikaer; likevel ble de ikke ønsket velkommen hverken av arbeiderne eller arbeidsgiverne, heller ikke av re-gjeringen.

De spanske biskoper er iblant blitt anmodet om å påta seg oppgaver som ligger utenom deres jurisdiksjon, sa kar-dinalen, og fortsatte:

Vi fra vår side har sagt tydelig fra at ansvaret for den sivile rettsorden lig-ger hos regjeringen som utsteder lo-vene, og bare i de tilfelle hvor det fore-kommer irreligiøse lover eller lover som klart går mot naturloven, har Kirken domsmyndighet over de sivile lover. Kirken griper heller ikke inn og døm-mer i konkrete tilfelle når det gjelder arbeidskonflikter, unntatt i særlige til-felle hvor begge parter søker Kirkens avgjørelse for å oppnå fred i samfunnet.

Til slutt sa kardinalen:

Det er å baktale Kirken å si at Kir-ken bare preker barmhjertighet til de rike og resignasjon til arbeiderne. I hen-hold til Kirkens sosiale lære, eksisterer der i virkeligheten forskjellige klasser, men det er ikke uoverkommelige skran-ker mellom dem, enhver arbeider eller arbeiders sønn kan nå de høyeste stillin-ger. Kirken fremholder at kulturen må gjøres tilgjengelig for arbeiderne, og gir selv eksempel på dette; de fleste prester kommer fra beskjedne forhold, og ned gjennom hele historien har Kirken hatt prester og paver som var arbeider-sønner.

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

SVEITS

Ekte nestekjærlighet.

Fra Sveits fortelles det om et vakert bevis på nestekjærlighet. Siste høst ble det begått et særlig grusomt mord på en kjøpmann, Peter Stadmann. Det utbrøt en veritabel lynsjekampanje i landsbyen hvor dette hendte, men ikke før var morderen satt i fengsel, før den myrdedes familie tenkte på hans kone og barn. Avisen «Tat» i Zürich har fortalt om dette i en artikkel kalt «Den vidunderlige historie om menneskelig sjelsstorhet»: Med forbauselse har vi fått høre at den myrdedes søsken, en bror i Basel og en søster i Zürich, sørger for morderens kone og tre små barn ved regelmessig å sende dem mat og klær. Til jul ankom en stor gavepakke med forskjellig til barna. Vi fikk lese et brev fra den myrdedes søster, og i stedet for bitterhet og bebreidelser, var det fylt av medlidenhet. Det ekte kristne sinnelag hos givne kom frem ved at de ikke engang anga den grunn at «konen og barna jo ingenting kunne for det som var skjedd». Uten noen som helst fraser ble hjelpen gitt.

VEST-TYSKLAND

Pasjonsskuespillene i Oberammergau.

De berømte pasjonsskuespill i Oberammergau vil det bli anledning til å se igjen i 1960.

ØST-TYSKLAND

Bifall under biskopens preken.

Samtidig som angrepene og tvangsforholdsreglene tiltar mot Kirken i det midttske Diaspora, øker også bevisene på katolikkenes urokkelige troskap. På et valfartssted i Thüringen hvor 14 000 menn var forsamlet nylig, kom det en spontan bifallsytring fra allesammen under biskopens preken. Biskop Freusberg (Erfurt) hadde gitt uttrykk for sin overbevisning om at familiefedrene ville gjøre alt som sto i deres makt for å gi barna en religiøs oppdragelse, og sørge for at ingen fikk ødelegge troen og tiliten til Gud hos den oppvoksende slekt.

Hyrdebrev opplest i alle katolske kirker i øst.

Første søndag i mai ble et hyrdebrev opplest i alle de katolske kirker i Østsonen. Forbindelsene mellom Kirken og den øst-tyske regjering har i den senere tid utviklet seg i en meget uheldig retning, ble det sagt i hyrdebrevet, og det oppfordret innstendig de troende til å motstå alle kommunistiske forsøk på å undertrykke religionen, og helhjertet slutte opp om Kirken og stå sammen

om å imøtegå den kommunistiske ideologi.

Videre ble det erklært i brevet at den øst-tyske regjering fortsetter sin hensynsløse fremmarsj for å få innført ateismen på alle områder, og utsetter Kirken og dens prester for en strøm av baktelser og usannferdige påstander. På ny ble det i hyrdebrevet henstillet spesielt til foreldre og barn å motstå kommunistenes bestrebelser når det gjelder å erstatte konfirmasjonens sakrament med deres profane «innvielse».

MOLDE

O. WIIG Farvehandel Tapeter Molde — Telefon 127	STORGATENS KOLONIAL A/S Molde
J. ORTEN & CO. Aut. Installatør — Radio Tlf. 475	

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikkfabrikk Tlf. 4184 DRAMMEN
Drammens malerforretning Tlf. 3916 — 3332 Inneh. Asbjørn Gundersen

HALDEN

HALDEN MØBELFORRETNING Alt i møbler Tlf. 2534	E. Sem A/s Bøker — Papir — Trykksaker	Fredrikshalds Meieribolag HALDEN
Oskar Andersen Fisk — Delikatesseforretning Inneh. Karl Storm Andersen Tlf. 1155 — Privat 1159	Gunnar Setterquist Elektrisk forretning. Aut. installatør og radioforhandler Tlf. 1981 og 1733 — Storgt. 1	A/S HALDEN BRYGGERI
Paul Johannesen Alt i ur og optik TELF. 20 11	SIGURD GRØNNERN Manufaktur og utstyr Tlf. 2746	ØSTFOLD SNEKKERIFABRIKK Dører — Vinduer — Trapper Tlf. 1630

P. B. PAULSEN & CO. A/S

Søndregt. 14 - Trondheim

Gardiner
TapeterGulvtepper
Linoleum**Karl Wilh. Wickstrøm**
UTSTYR FOR LEGER OG SYKEHUSPostbox 144 - Trondheim - Norway
Jomfrugt. 6, tlf. 22784 - 26741**VÆR SIKKER**

på førsteklases varer til kjøkkenet.

De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med
ROHDE Gelée, Puddinger, Sauser
(også spesialtyper, ferdigsøtet, for diabetikere)
ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter **ROHDE** Boks 95, Trondheim.**ILA FARVEHANDEL**

Telefon 25480

Alt i malerverar

Aktietrykkeriet i Trondhjem

Trykksaker - Kontorutstyr

Telefon 21 026

PHOENIX HOTELL

TRONDHEIM

*anbefales***L. GALLIGANI**

Pryd- og Brukskunst

Chr Brinchmann &

Et ord er nok...

KVALITET
*Johan O. Helge***A.s Trondhjems Margarinfabrikk**

Munkegaten 5 - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

CARL HAUGH

Sentr.bord 28766 - Trondheim

Toilettapir - Papirhåndklær
Røntgenkonvolutter**INGV. ALSTAD**

Fisk - Sild

"evollen 32 - Tlf. 20291
Trondheim**Johan P. Rønning**

Malermester

Kontor:
Skolegt. 2A - Tlf. 26 474
Verksted:
Kjøbmansgt. 85 - Tlf. 29 786**BERG & WIGUM A/S***Elektrisk Installasjonsforretning*Fjordgt. 17.
Telf. 21 483 - Trondheim*Hardangerfrukt***C. A. LIE A/S***Møbler*

Fjordgt. 32

INGMAR KVAM's

Begravelsesbyrå

Vår Fruegt. 4 - Tlf. 24 441
Trondheim**John R. Strøm**Papir - Kortevarer og såpe
en gros
Telefon 22 786**KVÆRNØ**

SKOMAGASIN A/S

A/S SIGURD KVENILDS Eff.

Tlf. 20 829

Alt i sengeutstyr og barneutstyr

Best og billigst

K. LUND A/SRørleggerforretning - Rørhandel
Trondheim**A/S TRONDHJEMS JERNINDUSTRI**

Sykesenger - Stålrørsmøbler

A-S Trondhjems FarvehandelHovedforhandler nordenfjells av
Alf Bjerckes anerkjente fabrikater

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

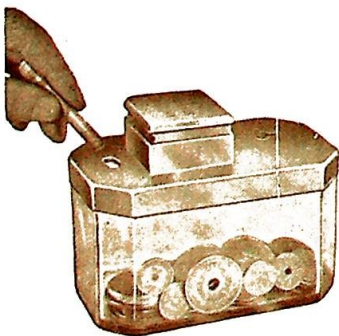

WISBECH

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

OSLO

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags forsikring

ANTH. B NILSEN & Co's

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsv. 23, Greisen

Tlf. 37 57 68

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo

Telefon 33 77 34

Det fornemme
porselen
i flortynn
utførelse

FORM 2000

fra
Rosenhalde

Merket som garanterer
kvaliteten.

Bli samlekunde!

Gralligani

STORTINGSST. 22
NEDRE SLOTTST. 25

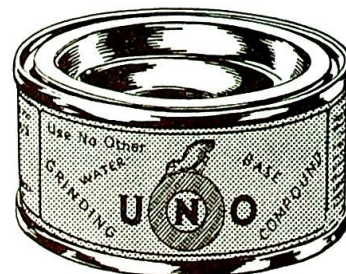
Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler